

ΡΟΛΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΩΝ

ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΟΠΤΣΗΣ

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

ΡΟΛΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΩΝ

- Ο σχεδιασμός, η υποστήριξη και η εποπτεία δράσεων
- η ενημέρωση και ευαισθητοποίηση της σχολικής κοινότητας (μαθητές, εκπαιδευτικοί, γονείς) και της τοπικής κοινωνίας (οργάνωση συναντήσεων, εκδηλώσεων)
- Ο σχεδιασμός εξειδικευμένης και συνεχιζόμενης επιμόρφωσης και ενδυνάμωσης των εκπαιδευτικών
- Η ανάπτυξη δικτύων υποστήριξης

ΡΟΛΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΩΝ

- **Η προώθηση στις σχολικές μονάδες όλων των βαθμίδων εκπαίδευσης προγραμμάτων πρόληψης ενάντια στη σχολική βία και τον εκφοβισμό με αξιοποίηση ταυτόχρονα:**
- i) του Αναλυτικού Προγράμματος Σπουδών για την Πρωτοβάθμια και τη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση
- ii) της Ευέλικτης Ζώνης για την προσχολική και τη δημοτική εκπαίδευση
- iii) των κάθε είδους διαθεματικών δραστηριοτήτων στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση (ερευνητικές εργασίες/ μέθοδος project)
- iv) των προγραμμάτων Αγωγής Υγείας, Σχολικών Δραστηριοτήτων και Συμβουλευτικών Σταθμών Νέων
- **Η ενίσχυση και συνεργασία των εκπαιδευτικών δομών και σχολείων με την Τοπική Αυτοδιοίκηση**
- **Ο συντονισμός και η εποπτεία όλων των απαραίτητων ενεργειών**
- **Η ανάδειξη «καλών πρακτικών» πρόληψης**

Οδηγίες προς τους Διευθυντές των σχολείων και τους συλλόγους διδασκόντων

- **Να αναπτύσσουν δράσεις που καλλιεργούν την ενσυναίσθηση και διευκολύνουν την προσέγγιση, συνεργασία και τη γεφύρωση τυχόν διαφορών μεταξύ των συνομηλίκων.**
- **Να βοηθούν τους μαθητές στην επικοινωνία και στη συνεργασία.**
- **Να δημιουργούν Σχολικό Κανονισμό, που να συνοψίζει και να εξειδικεύει τους βασικούς κανόνες συμπεριφοράς και τους τρόπους επίλυσης διαφορών και διαφύλαξης της εύρυθμης λειτουργίας του σχολείου.**

Στην Πρωτοβάθμια εκπαίδευση

- συζήτηση με τους μαθητές για τις βασικές αρχές που διέπουν τις σχέσεις τους, τους στόχους τους και τους τρόπους επίλυσης τυχόν διαφορών, διαφωνιών, εντάσεων, παρενοχλήσεων
- «**Συμβόλαιο Σχολικής Τάξης**» που αναρτάται στον τοίχο, ώστε να γίνεται επίκληση αυτού, όποτε παρουσιάζεται κάποιο πρόβλημα

Στη Δευτεροβάθμια εκπαίδευση

- συζήτηση γνωριμίας με τον εκπαιδευτικό και να αποφασίζονται από κοινού (από μαθητές και εκπαιδευτικό) οι «κανόνες» για τους τρόπους συνύπαρξης, επίλυσης εντάσεων, συγκρούσεων
- πραγματοποίηση επιπρόσθετα **ατομικών συναντήσεων** του υπεύθυνου καθηγητή με τους μαθητές
- **ατομική ή ομαδική συζήτηση με τους μαθητές**, όταν αναφέρεται παράβαση των συμφωνημένων κανόνων

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ-ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ

- **Ευθύνες και αρμοδιότητες στους μαθητές (ιδιαίτερα χρήσιμος είναι ο ρόλος των Μαθητικών Συμβουλίων)**
- **Πραγματικό ενδιαφέρον και εστιασμένη προσοχή**
- **Αποφυγή κατηγοριών ή προσβολών (εξήγηση συνεπειών βλαπτικών συμπεριφορών)**
- **Διάθεση για ατομική επικοινωνία**

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ-ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ

- **Δέσμευση απέναντι στους μαθητές τους για την τήρηση εχεμύθειας,**
- **Διατήρηση διακριτικής επικοινωνίας και συνεργασίας με τους γονείς των μαθητών,**
- **Συνεργασία με τους υπόλοιπους εκπαιδευτικούς για την καλλιέργεια θετικού κλίματος στο σχολείο**

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ-ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ

- Αξιοποίηση στο μέγιστο δυνατό βαθμό υπηρεσιών (Γραφείων Αγωγής Υγείας, Σχολικών Δραστηριοτήτων και των Συμβουλευτικών Σταθμών Νέων)
- Δικτύωση των σχολείων με τις υπηρεσίες και τους φορείς της κοινότητας
- Αναζήτηση από αξιόπιστες πηγές χρήσιμου υλικού (παρουσιάσεις, βίντεο, εκπαιδευτικές ασκήσεις, βιβλιογραφία, κλπ)

Στις περιπτώσεις όπου κρίνεται απαραίτητη η συνδρομή ψυχοκοινωνικής υπηρεσίας

- Γίνεται **πρόταση στους γονείς για προσφυγή** σε δημόσιες υπηρεσίες της κοινότητας.
- Εφόσον δεν υπάρχει ανταπόκριση από τους γονείς, η πρόταση αυτή μπορεί να λάβει χαρακτήρα **γραφτής σύστασης**, με την υπενθύμιση του καθήκοντος των γονέων να συνεργάζονται με το σχολείο και κάθε αρμόδια υπηρεσία για το συμφέρον των παιδιών τους.
- Αν το σχολείο διαπιστώσει ότι πολύ σοβαρά προβλήματα στην οικογένεια εμποδίζουν τη λήψη κατάλληλων μέτρων για την φροντίδα του μαθητή, **μπορεί να ενημερώσει την εισαγγελία ανηλίκων**, για την περαιτέρω διερεύνηση της πιθανότητας ο γονεϊκός ρόλος να ασκείται πλημμελώς και για την λήψη των αναγκαίων πρόσφορων μέτρων (Α.Κ. 1532).

Όταν μαθητής αναφέρει σε εκπαιδευτικό κατ' ιδίαν, ενέργειες βίας ή απειλές σε βάρος του ή μεταξύ άλλων μαθητών,

- ο περαιτέρω χειρισμός θα πρέπει να είναι προσεκτικός και με τρόπο που δεν θα εκθέτει τον αναφερόμενο ανήλικο.
- Συνιστάται να συμφωνείται με τον μαθητή, που κάνει την καταγγελία, ο τρόπος παρέμβασης και να ακολουθεί κατ' ιδίαν συνάντηση και με τους υπόλοιπους εμπλεκόμενους μαθητές.

Για περιστατικά που λαμβάνουν χώρα εκτός της σχολικής μονάδας,

στην είσοδο-έξοδο του σχολείου, σε δρόμους ή πλατείες ή/και στο διαδίκτυο, το σχολείο έχει δυνατότητα παρέμβασης,

- οι ενέργειες τους είναι σκόπιμο να κατευθύνονται κυρίως στην **συμφιλίωση, την αποτροπή επανάληψης των πράξεων** που προξενούν δυσάρεστα συναισθήματα σε μαθητές και την **αποκατάσταση τυχόν βλάβης που έχει προκληθεί** (π.χ. με απόσυρση αναρτήσεων στο διαδίκτυο, ρητή έκφραση συγνώμης, κ.λπ).
- είναι σκόπιμο το σχολείο να λαμβάνει μέτρα πέρα από την διαχείριση του περιστατικού, για την **εκτόνωση της έντασης που τυχόν δημιουργείται στο σχολείο**, αλλά και για τη σαφή εμπέδωση εκ μέρους των μαθητών των αρχών και αξιών, που οφείλει να προασπίζεται και να εφαρμόζει ολόκληρη η σχολική κοινότητα (όπως π.χ. η απαγόρευση της βίας και των ρατσιστικών συμπεριφορών). Τέτοιες ενέργειες μπορεί να είναι συζητήσεις, εργασίες, προβολές,